

Verdult is alles

Installatie Dick Verdult
Dick Verdult

Vanaf deze week op Dag in Dag uit: tekeningen van kunstenaar Dick Verdult. Niet te veel proberen te begrijpen, gewoon ondergaan.

DOOR SACHA BRONWASSER

'Alles wat iedereen kan, is van Dick Verdult' - die spreuk vond kunstenaar Dick Verdult begin jaren negentig in zijn atelier. 'Het klonk als een briefje met een mes erdoor', schreef hij later in een catalogus 'tot ik ontdekte dat het van vrienden kwam. Ik had een nieuwe reputatie verworven'.

Dick Verdult hééft niks, maar kán alles, zo kun je het opvatten. Of: Dick Verdult bezit de wereld. Of: Dick Verdult heeft niets bijzonders, omdat hij álles heeft. Klopt allemaal: deze kunstenaar (geboren in 1954 in Eindhoven, wonend daar, in Europa en in Zuid-Amerika) maakt films, grafiek, maskers, tekeningen, beelden. Elektronische kunst, digitale kunst, kunst in koelkasten, radiokunst, kunst op papier, in zink en op lichtbakken.

Vanaf vandaag vindt u Dick Verdult

in de Volkskrant, op de DiDu-pagina (achterop deze V). Elke week een aflevering uit de serie 'Passagiersstoeltekeningen'. Dat zijn tekeningen, niet altijd begrijpelijk en soms ongemakkelijk, gemaakt in het vliegtuig terwijl de buurman- of buurvrouw op zijn vingers zat te kijken (krap ten slotte, in de lucht). En waar diegene dan vervolgens niet naar durft te vragen. En dan nog: moet je het uitleggen? Een dokter die onder een grote operatielamp een verfrommelde vogel bekijkt? Liever niet.

Het is een flardje van het spectrum waarin Verdult zich begeeft. Net zo divers als zijn uitingen zijn z'n podia: radio, televisie, boeken, museumzalen, feesten, flyers. En dan is hij ook nog, gewoon omdat hij ermee begon, muzikant geworden. Als 'Dick el Demasiado' (Dick de mateloze). is hij, met zijn experimentele cumbia (hoor: schokkerige Latijns-Amerikaanse schuifelwalsjes met elektronische verrassingen en extatische zang) een begrip in Latijns-Amerika, Rusland en Japan. Vijf cd's bracht hij uit met zijn band Los Exagerados (De Overdrevenen) en de fans dansen en zingen mee, van societyfeest tot achterbuurtzaaltje in Buenos Aires.

De Volkskrant is er niet als eerste bij. De kunstenaar, die volgend jaar 60 wordt, beleeft sinds enkele jaren een late ontdekking. In 2011 kreeg hij zijn eerste museale solo En op zondag vieren we Vrijdag in het Van Abbemuseum in Eindhoven. Sindsdien volgden onder meer een tranentrekkend mooie installatie in Arti et Amicitiae en nu nog, tot en met zaterdag, een solo bij galerie Annet Gelink.

Wat niet wil zeggen dat Verdult een onzichtbaar bestaan leidde tot nu, integendeel. Met een reizende Philips-vader getogen in onder

meer Guatemala, Frankrijk en Zuid-Afrika, maakte Verdult in de jaren tachtig deel uit van een Eindhovense kunstenaarsscene: René Daniels, Henk Visch, John Körmeling en aanverwanten. Vrije Brabantse geesten. Eind jaren tachtig richtte hij het Instituut voor Betaalbare Waanzin op, een collectief dat - nog steeds - performances, optredens, boeken, radio en films maakt, vaak een combinatie van no-tech en hightech. Van obscure podia tot en met Joop van den Ende waren geïnteresseerd in hun vroege experimenten met 'interactieve' kunst. Niet veel later volgde het Centro Periferico International en nog een paar clubs, als een soort verzekering tegen de dreiging mainstream te worden. Of erger: erkende underground.

Het best laat de internationale, niet-logische kunst van Dick Verdult zich ondergaan - ongeveer zoals je radio van Wim T. Schippers moest ondergaan. Geen oordeel, geen ranking, maar de zintuigen open. Voorbij de rake slogans die de kunstenaar in alle talen op kan lepelen en voorbij de chaos van zijn materiaal verschijnt dan een open wereld waarin alles mogelijk is. Een museale solo is daarin prachtig, maar niet het einde. Zoals hij zelf schrijft: 'Professionele kunst, sterke theorieën, coherente cv's...wie heeft in godsnaam zulke rites de passages bedacht? Zeker dezelfde die op het idee van de kuisheidsgordel kwamen. Dat benadert cultureel-sm.'

Op naar een hoekje van de krant dus.